V izobrazbi in organizaciji je moč in bodočnost.

SLOVENIJA

Spoštujmo samega sebe, da nas bodo spoštovali tuditujci

THE SLOVENIA The only South Slavic Newspaper in Wisconsin
OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVIC BENEVOLENT SOCIETY "SLOGA" OF WISCONSIN.
URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE PODPORNE ZVEZE "SLOGA" V WISCONSINU.

408 Park Street — Phone Hanover 4187-R

NO. 11 ŠT. 11. — MILWAUKEE, WIS., MARCH 16, 1917 — 16. MARCA 1917 — VOL. 3. LETO 3.

"Entered as second - class matter December 22, 1915, at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879."

VOJNI PREGLED

Padec Bagdada.

Zadnjič smo poročali, da so se nahajali Angleži že blizu mesta Bagdada v Mezopotamiji v Mali Aziji. Sedaj so Angleži zavzeli Turkom to mesto v zelo kratkem času. Padec Bagdada je hud udarec za Turke in za osrednje zaveznike sploh. Pred tem je bilo še vedno mogoče, da bi osrednji zavezniki napadli Indijo. S padcem Bagdada je sedaj omogočeno Angležem in Rusom, da bi zamogli združiti svoje čete v dolini reke Tigris. Razdalja med Rusi in Angleži je sicer zelo velika, vendar se pa zamore kaj takega pripetiti v bližnji bodočnosti. Iz strategičnega ozira pa je to precej težko izpeljivo, ker bi v tem slučaju rabili Rusi in Angleži močno armado ,da bi zamogli odbiti poznejše napade na tej dolgi črti, ki je brez železnic.

Ruska fronta.

Na ruski fronti sta se pričela oba sovražnika, Rusi in Nemci pripravljati na močno in veliko ofenzivo, ki se bo pričela najbrže nekje v Volhiniji. Iz Petrograda poročajo, da je bila nemška ofenziva vstavljena pri Veliče, 25 milj severozapadno od Lutska.

Zapadna fronta.

Poročila naznanjajo, da se je vršila in da se še nadaljuje močna francoska ofenziva v okrožju Champagne.

Pri mestu Bapaume so se morali Nemci zopet umakniti ter prepustiti Angležem nekaj milj ozemlja in v Bapaume se nahajajo še samo zadnje nemške straže ter se pričakuje vsako uro, da bodo Angleži zasedli to mesto, proti kateremu so otvorili svojo ofenzivo že lansko leto. Tukaj so bili Nemci zelo dobro utrjeni ter so branili trdovratno vsako ped zemlje. — Ako bodo Angleži napredovali v tej meri, kot so tukaj proti Bapaume, bo poteklo prej sto let, predno bodo primaršírali v Berolin.

Poroča se, da se je v Belgiji spuntalo mnogo nemškega vojaštva ter da so vse ječe prenapolnjene. Koliko je na tem resnice, se ne ve; verojetno pa je, da bi se bilo zoperstavilo povelju v klavnico tirano vojaštvo, morda kakšna stotnija ali regiment, ki se je že naveličal prenašati grozote klanja ter še vrhutega trpi pomanjkanje.

—o—

2 kari trčili skupaj na Nat'l Ave.

V nedeljo zvečer malo pred 11 uro je zavozila kara, vozeča po National Ave do 62 Ave v chicaško karo na 1 Ave. National-av kara je zavozila v sredino chicaške, ki je vozila v mesto. Obe kari sta bili polni potnikov. Motorman Michael Reynolds, star 25 let na National-av kari je bil ranjen smrtnonevarno. Trajalo je skoraj eno uro, predno so ga zamogli rešiti izpod razbite kare. Potniki so bili ranjeni: Mrs. Rose Bond, 412 National Ave, Miss Rose Voss, 566 — 69 Ave in Emmett Hassa, 432 —62 Ave. Prepeljani so bili v Emergency bolnišnico.

Ostali potniki so bili le močno pretreseni. Pravijo, da je nezgodo povzročilo to, ker so bile tračnice polzke ter ni mogel motorman vstaviti National Ave kare. S to karo se navadno vedno vozi več Slovencev; k sreči ni bilo sedaj na njej nobenega.

Kadar kupite pri naših oglaševateljih, omenite naš list!

Ameriški trgovski parniki bodo pluli oboroženi.

Washington — Vse priprave so dokončane, da se oborožijo ameriški trgovski parniki, ki bodo pluli skozi okrožje, katerega so označili Nemci, da bodo potopili v njem vsako ladijo, katero bodo submarini dosegli. Priprave je izvršil vojni department in državni tajnik Lansing jih je odobril. Oboroženje se bo izvršilo, kadar bo kateri parnik pripravljen za odhod. Podrobnosti o tem niso znane ter tudi sploh ne bodo razglašene. Kolikor se ve, bo na vsakem parniku nekoliko vojaštva in topov, kateri bodo odgovorni in pokorni vojaškim oblastim ter se ne bo dalo lastnikom in uradnikom na parniku nobene pravice čez nje. Orožje se bo smelo rabiti samo za obrambo. To je sedaj takozvana oborožena netralnost. — Ako bo Nemčija vstrajala s svojim brezobzirnim vojevanjem s podmorskimi čolni ter bo skušala kaka submarinka potopiti ameriško ladijo, se bo razvil boj in vojna med Združenimi državami in Nemčija bo gotova stvar.

—o—

Nemško delovanje v Ameriki.

Tajni agentje Združenih držav so neprestano na delu, da odkrijejo zopet kake nemške zarote. Izvršilo se je mnogo aretacij v New Yorku, Chicagu, Philadelphiji in Los Angelos, kar kaže, da je bila zarota prav izvrstno organizirana, da se krši ameriško neutralnost. Vse sledi vodijo v Berolin. Sedaj se zatrjuje, da se je pobiral od nemških državljanov tukaj poseben davek, ki znaša mnogo miljonov. Sedaj se preiskuje, kam je bil ta denar poslan; ako je šel v Berlin ali če je bil porabljen tukaj in v kake svrhe, da se je porabil. Ravno tako se preiskuje, za kaj se je porabil denar nabran od nemškega rdečega križa pri prireditvah bazarjev. Z bazarji se je nabralo 5 miljonov dolarjev; samo Milwaukee je prinesla $700,000.

Pravijo, da so nemški propagandisti tukaj bili v zvezi z Berlinom z brezžičnim brzojavom. Pri aretaciji Hans Ludwig Wex-a so našli popolno močno pripravo za brezžično brzojavljenje. Zveza je šla skoz Mehiko, kjer je zelo močna brezžična postaja, od katere se zamore pošiljati brzojave v Berolin.

—o—

Obsojeni zastrupljevalci

London — Porota se je posvetovala samo 32 minut, da je izrekla pravorek krivde čez tri osebe, ki so bile obdolžene, da so nemeravale zastrupiti ministrskega predsednika Lloyd George in ministra A. Henderson. Obsojeni so bili: Mrs. Alice Wheeldon deset let, njena hči Mrs.Winifred Mason pet let in njen mož A. Mason, kemikar,ki je pripravil strup sedem let. Hči Miss Hettie Wheeldon je bila oproščena.

—o—

Vzrok za ločitev zakona.

M. Winkler v Kansas City, Mo. je sumil, da ni nekaj prav z zvestobo njegove žene. Najel je privatnega detektiva, da zasleduje ženo. Ta si je napravil teleskop iz metlinega držaja, na njega je navezal ogledala ter je s pomočjo njega opazoval osumljenko skozi okno v hotelu. Videl je pri tem v sobi take stvari, ki so bile zadosten dokaz za ločitev zakona.

Katoličanstvo v Wisconsinu.

Wisconsin je osma država glede katoliškega prebivalstva v Združenih državah z586,857.Prekosila je zadnje leto Louisiano. Tako poroča P. J. Kenedy & Sons v New Yorku, izdajatelj katoliškega imenika. — V Združenih državah je 17,022,879 katoličanov naštetih; sodi se pa, da jih je gotovo 19 miljonov, ako se računi tudi neštete in potujoče in to bi znašalo 458,770 prirastka za minulo leto. V državi je 19,983 katoliških duhovnikov, 15,520 far, 102 seminarja, v katerih študira 6,898 dijakov; 5,687 katoliških šol, katere obiskuje 1,537,644 učencev.

—o—

Interesi narodov v Avstriji.

Kdo ima največ interesa za Avstrijo in tudi kdo uživa bogastvo Avstrije nam jasno dokazuje brzojavka iz Dunaja. V Avstriji prebiva 13 miljonov Nemcev, ki so podpisali 15,000 miljonov kron vojnega posojila. Vso vojno posojilo pa znaša 18,000 miljonov kron. Na vsakega Nemca pride 1,154 kron. Od ostalih 3,000 miljonov kron so podpisale druge narodnosti in sicer 6 miljonov Čehov 1,250 miljonov K in ostalih 13 miljonov prebivalstva je podpisalo 1,750 miljonov kron; med te pripada tudi 8 miljonov Poljakov v Galiciji.

Te številke nam povedo več kot treba. Reče se lahko, da so skoraj vso posojilo podpisali avstrijski Nemci. Iz tega zamoremo sklepati, da je ravno nemško prebivalstvo isto, ki je bogato. Kdo se še ne spominja, da so veleposestva in gozdovi na Slovenskem last raznih veleposestnikov, nemških grofov, baronov in drugih plavokrvnikov. Slovenci pripadamo k revnemu prebivalstvu, ravno tako drugi slovanski prebivalci v Avstriji. Drugič pa nam te številke povedo, da narodi v Avstriji vedo, za čegave interese se bojujejo in pretakajo svojo kri. Ker se gre za interese Nemcev, zato so tudi največ denarno žrtvovali in ravno radi tega, pa so ostali narodi zadrgnili svoj mošnjiček. Akoravno tvorijo Slovani v Avstriji večino prebivalstva, vendar pa ne posedujejo mnogo bogastva, ker je že znala vlada tako ravnati, da je prišla pod vladno protekcijo večina bogastva v roke ljubljencev, Nemcev. Narodi v Avstriji vedo zakaj se bojujejo, toda mnogi rojaki v Ameriki pa še tega ne vedo, oziroma nočejo verjeti.

To poročilo prihaja iz Dunaja kot nekaka hvala Nemcem, češ, da so samo njihove zasluge, da se zamore voditi vojna, da se "reši" Avstrija in bo gotovo služilo kot mera pri "obdarovanju" narodov po končanem krvavem klanju. S prstom se bo kazalo na te številke rekoč: Glejte, koliko so žrtvovali nemški prebivalci, njih se mora nagraditi!. To jim bo služilo za podlago, da bodo zakrjžrtve življenj drugih narodov.

Vemo, kam pes taco moli!

—o—

24 rudarjev zakopanih.

Canosburg, Pa. — 24 rudarjev je bilo zakopanih pod zemljo, ko sta se pripetile dve eksploziji v premogokopu Henderson Coal Co v Hendersonville. Rešili so že 7 mož, ki so bili še pri življenju ter so na delu, da še rešijo ostale rudarje. Iz Pittsburga je bilo poslana rešilna priprava.

Ali si želi ljudstvo vojno?

V 19. distriktu v Pennsylvaniji, v katerem leži mesto Johnstown, središče velikanskih jeklaren, ki je deležno "properitete", ki izvira iz prodaje jeklenih izdelkov v vojne svrhe, se je vršilo referendno glasovanje o stališču prebivalstva glede na pretečo vojno vprašanje. Referendum se je vršil potom dopisnic. Svojo mnenje je izreklo 876 oseb. Izmed teh jih je bilo samo 80, da se Združene države naj vmešajo v vojno, med tem, ko jih je 796 glasovalo proti. Za vojno je bilo torej le 9 odstotkov.

Ta distrikt se razteza čez okraje Bedford, Blair in Cambria in šteje okoli 313,000 prebivalstva in je zastopan po kongresniku Warren W. Bailey.

Izmed 796 glasov proti vojni, jih je bilo 478 za referendno glasovanje, naj ljudstvo Združenih držav odloči samo perečo vprašanje glede vojne.

—o—

Umoril morilca svojega očeta.

Croweburg, Kans. — Joe Vinardi, star 11 let, je bil oproščen od porote, ker je usmrtil Mike Gilio-ta, častilca njegove sestre in morilca njegovega očeta.

Med Ciancento Vinardi in Mike Gilio je vladalo smrtno sovraštvo radi Vinardijeve hčerke. Sešla sta se oba v ponedeljek, eden s puško in drugi z revolverjem. Na slednji dan so našli oba mrtva. V začetku se je domnevalo, da sta umorila eden drugega, toda preiskava je dognala, da je vmes bil tudi 11 leten fant. Ko je ležal C. Vinardi smrtno ranjen na tleh je zapovedal svojemu 11 letnemu sinu, naj se maščuje, kot je izpovedal fant. Ta je vzel očetovo puško ter šel za Gilio-tom, katerega je našel pred hišo. Gilio je pomeril z revolverjem na fanta ter se pri tem smejal. Joe Vinardi pa je vstrelil in na to zbežal, ne vedoč, ako je zadel. Naslednji dan so našli Gilio-ta mrtvega ne daleč od hiše. Dečka so oprostili pri koronerjevi poroti z vzrokom, da je fant ravnal v silobranu.

—o—

ParnikZdruženih držav potopljen

V torek je bil potopljen ameriški parnik Algonquin, last American Star parobrodne črte od nemškega submarina. Posadka se je rešila. Med posadko je bilo deset ameriških državljanov.Parnik je vozil živila, vredna 1,700,000 dolarjev ter je bil vreden skoraj pol miljona dolarjev. O tem je poročal ameriški konzul iz Plymouth najpreje, da je bil parnik potopljen od nemškega submarina s streljanjem. Poznejše poročilo pa pristavlja, da to ni zadostovalo ter so položili na parnik mornarji iz submarina 4 bombe in spustili parnik v zrak.

Parnik je bil last do meseca decembra lanskega leta kanadske družbe. V decembru pa ga je kupila American Star črta ter ga prepisala za amerikanskega. Rešeno še bo moralo biti vprašanje, ako Nemčija prizna to ladijo za amerikansko.

Sodi se, da še ne bode to noben povod za vojno; povod za vojno bo nastal še le, kadar bodo prišli v blokadirano okrožje prvi ameriški trgovski parniki, ki bodo oboroženi. Kajti moč napovedati vojno ima le kongres in nihče drugi.

Stavka železničarjev preti.

Ko je lansko leto pretila stavka železniških uslužbencev, so v Washingtonu v naglici skrpali osemurno delo za železniške uslužbence, katerih je 400,000, da so odvrnili velikansko stavko. Ta postava bi bila morala stopiti v veljavo z novim letom. Ko je prišel čas, da bi železniške družbe morale dati osemurno delo, niso tega storile, ampak so apelirale na najvišjo zvezno sodišče, naj to določi, ako je ta postava tudi postavna. Sedaj bi bilo moralo najvišjo zvezno sodišče to odločiti, toda mesto tega je svojo razsodbo preložilo.

Posledica tega je, da bodo štiri velike železniške bratske organizacije zastavkale v soboto, ako ne pride do sporazumljenja med zastopniki organizacij in železniškimi kralji. Predsednik Wilson si zopet prizadeva na vso moč, da bi odvrnil pretečo stavko, ki bo imela sedaj še večji upliv, kot bi ga bila imela lansko leto z ozirom na mednarodne zapletljaje. Velike železnice so obvestile svoje odpošiljatelje, da ne sprejmejo nobenega tovora več od srede polnoči, drugače kot na odpošiljateljevo odgovornost.

Predsedniku Wilsonu je zato na tej stavki veliko ležeče, ker je vlada naročila mnogo vojnih potrebščin in živil za vojaštvo, ki mora biti v gotovem času na določenem mestu in vse to bi stavka preprečila.

Ako sodimo z ozirom na izid te stavke, morajo na vsak način zmagati delavci, ker so si izbrali za to najugodnejši čas ter bo morala poseči vmes vlada v dobrobit delavstva. Ako bo prišlo res do stavke in se železniški baroni nikakor ne bodo hoteli podati, bo vlada prisiljena, vzeti železnice pod svojo kontrolo, kar bo imelo dvojno korist. Delavci bodo dosegli svoje zahteve in drugič pa bodo železnice podržavljene, od česar bo imelo dobiček vso prebivalstvo Združenih držav in ne samo par baronov.

—o—

Tudi posledica draginje.

Mestni cestni superintendent C. O. Davis, je izjavil, da se draginja pozna celo v odpadkih. Preje se je nahajalo vedno med odpadki mnogo živil, masti, mesa, kosti itd. Sedaj je pa tega v odpadkih zelo malo. Preje je mesto izbralo na dan tone mesa in kosti iz odpadkov, katere je potem prodalo; sedaj pa ni moglo nabrati na dan več kot 100 funtov. Iz tega sledi, da so gospodinje postale bolj varčne in da se uživa pri družinah manj mesa, ker ni niti kosti.

Gospodinje se bodo navadile pri tej draginji varčevati, to je prav gotovo; toda tako ekonomič ne ne bodo mogle postati, da bi zamogle pripraviti iz same vode kosilo, kar bi bilo zelo po godu delodajalcem, ker bi jim potem ne bilo treba zvišati nikoli plač delavcem!

—o—

Vino v armadi.

Paris — V letu 1915 je razdelila francoska vlada med vojake 618 miljonov steklenic vina ali vsakemu vojaku pol litra vina na dan. Lansko leto pa je bilo razdeljenega 790 miljonov steklenic.

Ameriškim prohibicijonistom se bo gotovo zmešala pamet, ko bodo čitali te številke, ta grozni zločin, ki ga je storila francoska vlada, da je dala vojakom alkoholno pijačo, in še celo vino!

Ženske delavke se podvojile.

Chicago — Število omoženih žen, ki morajo delati in si služiti kruh za vsakdanjo življenje, ker mož zasluži premalo za življenje, se je podvojilo in danes dela enkrat več omoženih žen kot pred enim letom. To je resnica v Chicagu in po vseh Združenih državah. V januarja 1916 je bilo med delo iskajočimi ženskami od sto le deset omoženih; v januarju 1917 pa že 25 žen in sedaj jih je že celo 36 omoženih med sto delo iskajočimi.

To spremembo je pripisovati nesnosni draginji, katero je povzročilo par špekulantov, ki hoče jo biti tudi v resnici deležni sedanje prosperitete na škodo vsega prebivalstva. Dovolj žalostno da ne more delavec preživeti s svojim delom družine ter mora pognati ženo v delavnico, mesto, da bi opravljala družinske in materinske dolžnosti ter vzgajala otroke!

—o—

Pastor zbežal z dekletom.

Moultrie, Ga. — Miss Dewey Kennedy, mlado krasno dekle je zbežalo pred dvema tedni z Rev. J. J. Adams, ki je oženjen, že popolnoma plešast ter trikrat starejši od dekleta. Adamsa so vtaknili v ječo. Ljudstvo mu je že grozilo z linčanjem. Adams zanika, da je zapeljal dekleta ter trdi da ga je zapeljalo dekle ter uničilo njegovo 30 letno srečno zakonsko življenje, od katerih je že 19 let kot pastor.

Oče dekleta bo zahteval obsojenje pastorja po belosuženjski Mann postavi. Ko je oče dekleta vprašal Adamsa, zakaj je prišel z dekletom nazaj, je ta odgovoril da ni mogel ničesar storiti z dekletom, ker je hotelo iti k starišem nazaj. Dekle pa pravi, da sta se morala vrniti nazaj zato, ker je zmanjkalo denarja.

—o—

Zadobil zopet glas vsled padca.

New York — Viktor Bazin, star 12 let, je kričal 25. septembra pri igranju žoge tako, da si je pokvaril grlo ter postal mutast. Pred kratkim se je vračal iz šole. Na ledenih tleh se mu je izpoddrsnilo, da je padel ter udaril z glavo po trdih tleh. Domu se je vrnil z glavobolom. Ko se je drugi dan prebudil, je našel, da se mu je vrnil glas ter je zakričal: "Gee whiz! Duham potico!"

—o—

Angleži zaplenili pošto

New York — Pošta, katero je peljal ameriški parnik John D. Archbold, je bila zaplenjena od angleških oblasti v Halifax po izpovedi uradnikov, ki so došli v torek v New York iz Bergen na Norveškem. Pravijo, da je to prvič, da ni bilo dovoljeno peljati pošte iz tuje dežele na ameriškem prekomorskem atlantskem parniku.

—o—

Tudi izgovor za podraženje.

Pod izgovorom, da primanjkuje parnikov, se je podražila prevoznina na jezerih. Torej tudi parodbrodne družbe na jezerih hočejo biti deležne toliko opevane "prosperitete", ki sedaj vlada v Združenih državah. Vsakdo hoče imeti nekaj od blagostanja, le delavcu je prepovedano kaj takega! Pri volitvah pa bode to zopet vse pozabljeno!

"SLOVENIJA"
The Slovenia
Tednik.
Izhaja vsaki petek.
Izdajatelj: Družba Slovenija.
408 Park St., Milwaukee, Wis.
Telefon Hanover 4187-R
Naročnina:
Vse leto $1.50
Pol leta ..... $-.75
3 mesece ..... $-.40

"THE SLOVENIA"
Weekly.
Publisher: Slovenia Publsh. Co.
Owned by F. X. Veranich.
408 Park St., Milwaukee, Wis.
Subscription.
One year $1.50
6 months ..... $-.75
3 months ..... $-.40
Posamezna številka 5 centov

47

Iz Avstralije.

N. Francis Ahern, delavski voditelj v Avstraliji poroča v Milwaukee Leader o vspehih delavske stranke v Avstraliji. "Labor party" v Avstraliji stoji na socialistični podlagi. Tudi tam so imeli pred leti iste razmere kot jih imamo sedaj v Ameriki. Kapitalizem je naraščal in ni priznal nobene meje pri izkoriščanju. Po deželi je vladalo pomanjkanje, draginja in brezposelnost. Med tem časom pa so se delavci organizirali. "Labor party" je delala to, kar edino zamore privesti delavstvo do zmage. Razširjala je izobrazbo med delavci. Sicer so imeli kapitalisti vso moč v rokah, posedovali so bogastvo, ž njim pa časopisje, vlado, vojake in sploh vse, kar je potreba, da se drži ljudstvo v duševni temi. Toda vendar vse to ni pomagalo, da bi ostal stari sistem. Delavstvo je pričelo misliti ter je vedno bolj spoznavalo svojo moč. In danes stoji ta dežela prva tukaj glede delavskega položaja in sploh vsega v socialnem oziru. Poročevalec pravi nadalje, da so vse to dosegli, ker so se pri poučevanju delavstva držali vedno ene ravne poti ter so zasledovali vedno eden in isti cilj, to je poučevanje delavstva; niso samo podučevali stare in odrastle delavce, temveč so obračali veliko pozornost na mladino obojega spola. Držali so se vedno pricipa, da podučeni, misleči delavec najde vedno pravo pot, ki ga vodi v boljšo bodočnost. To seveda delajo tudi druge delavske organizacije v gotovi meri, posebno socialistične po drugih delih sveta, toda oni niso bili vspešni v toliki meri, ker so bili preveč razcepljeni, ker so svoje moči posvečali preveč vsakojakim drugim vprašanjem.

Delavska stranka v Avstraliji je poznala le eden cilj, to je poučiti delavstvo, združiti ga politično in gospodarsko, pokazati mu njegovo moč, ako se zave in to brez raznih strank in strančič. Oni so opustili vsa druga vprašanja in se posvetili samo enemu; vedeli so, da delavstvo, ko bo dovolj močno in izobraženo,da bode samo našlo pravo pot in odpomoč za vse druge družabne bolezni. Voditelji, ki so tako delali, se niso varali; dosegli so vspehe, katerih ne more pokazati nobena druga delavska organizacija na svetu.Sicer ne gredo vedno po isti poti naravnost, kakor jo predpisuje Marksov socializem, toda njihova pot jih končno vendar ne more pripeljati drugam, kakor v pravi čisti socializem. Do sedaj pa so dosegli en del tega in izboljšali delavski položaj tako, da se ta dežela res sme imenovati paradiž delavcev.

Razmere, v katerih so živeli delavci še pred nekaj leti v tej deželi, so bile iste, kot so danes v Ameriki. Nekaj bogatašev je bilo na najboljši poti, da pogoltne vse bogastvo v deželi in zasužnji ljudstvo popolnoma. Razmere so postajale neznosne. Delavstvo, ki se je pričelo organizirati, je bilo zatirano in nobeno sredstvo ni bilo velekapitalu preslabo v dosego tega. Toda delavstvo je pravem času združilo svoje moči in uporabilo svojo volilno pravico zato, da si je priborilo pravice. Po dolgem boju, ko so podirali trdnjave velekapitala eno za drugo, se jim je posrečilo ,da so zmagali na celi črti. Izvolili so svojo vlado.

Na krmilu države so od tedaj stali možje z žuljevimi rokami in so vzdržali ter svojo nalogo izvršili častno navzlic vsem zaprekam.

Danes imajo v Avstraliji zakone, kateri onemogočujejo, da bi nekaj mož izkoriščalo vso državo in vse ljudstvo. Bogastvo dežele pripada po veliki večini državi, to je ljudstvu. Železnice, premogokopi, parniki na morju, večje tovarne, trgovina z živili, vse je v državnih rokah. Kjer so se poprej nekateri posamezniki bogatili na škodo vsega ljudstva, ki je vsled tega trpelo, je sedaj nastopila obča ljudska last, ki prinaša blagostanje vsemu ljudstvu. Nadalje je postavno osemurno delo, prepoved otročjega dela, zavarovanje za stare delavce, da dobe podporo, ko so žrtvovali vse svoje moči s težkim delom, ter jim je zagotovljena brez skrbna starost kot plačilo za njihovo delo. Matere dobivajo državno podporo, da tem lažje vzgajajo svoje otroke in žensko delo je po večini prepovedano; seveda tako delo, ki škoduje slabotni naravi ženske.

Vse to še ni socializem, tako piše poročevalec Simms, toda en del tega je in ker smo že tako daleč, nam ne bode več težko doseči vsega.

Kadar je delavstvo zavedno in se ne da slepiti sleparskim politikarjem, tedaj mu ni več težko doseči vsega, kar si že, in kar je njemu v korist.

—o—

Plačilo delavske nezavednosti.

Kakor smo zadnjič poročali, so vložili socialistični poslanci več važnih prelogov v postavodaji v Madisonu, ki so bili vsi za izboljšanje delavskega položaja. Ko pa je prišlo do glasovanja, so vsi drugi poslanci demokratske in republikanske stranke ali takozvani nestrankarski strankarji glasovali zoper te predloge ter ostali zvesti velekapitalu, kateri jih je poslal v postavodajo z glasovi nezavednih delavcev. Med najvažnejšimi predlogi so bili, kakor smo zadnjič omenili, oni, ki so zahtevali postavno osemurno delo za vse vrste delavcev, kakor jo ima med drugimi državami Californija.Drugi predlogi so bili: Podpora revnim materam. Penzija starim delavcem. Vse to je bilo odklonjeno od deavskih sovražnikov.Kapitalizem je zopet zmagal. Tako se godi, ako delavci ne znajo rabiti svoje moči pri volitvah.

—o—

Podjetnik, ki zagovarja osem urno delo.

V soboto so imeli sejo nekateri uradniki države Wisconsin in tajnik A. F. or L. Pri tej seji je bil navzoč tudi lastnik tovarne za spodnjo obleko in delavno obleko (Overalls) iz Racine, Wis. Z njim je bilo tudi več delavcev kot priče. Ta seja je imela namen, da da delavskim organizacijam podrobnosti o vspehih osemurnega dela.

Lastnik omenjene tovarne, ki je bil naprošen, da odda svojo izjavo, je povedal na tej seji, da ima njegova družba upeljano osemurno delo za ženske in sploh vse delavce že dvanajst let in da se je obneslo na popolno zadovoljnost družbe, kakor tudi delavcev. Izjavil je, da je v tovarni urejeno vse kolikor mogoče dobro za delavce. Vsi vživajo brezplačno zdravniško pomoč, imajo v tovarni urejeno kuhinjo,ki jim da za nizko ceno dobro tečno hrano. Delavke imajo priložnost, da zaslužijo do $22 na teden, kadar se dovolj izvežbajo. Družba nima zloglasnega priganjalnega sistema, ki muči in izčrpa delavce ter je delavcem dano na prosto, kolikor hočejo hiteti in koliko da hočejo zvišati svoje dohodke. Navzoči delavci so vse podatke lastnika potrdili. Družba lastuje tovarno v Racine in Oshkosh, Wis., od koder pride po celi državi znana dobra oprava za delo, katere se poslužujejo po večini organizirani delavci, da ne podpirajo drugih podjetij, ki so delavcem nasprotne.

A. J. George, lastnik je nadalje izjavil, da je osemurno delo velika dobrota za delavce in tudi za delodajalce. Delavci delajo radi, so sveži in zdravi in med družbo in njimi vlada vedno sporazumljenje, ki družbi zelo koristi.

—o—

Zvišanje voznine na železnici.

K drugi draginji pride sedaj še zvišanje voznine za blago na tovornih vlakih.

Železniške družbe, ki vozijo med Chicago in Milwaukee, so naznanile, da se povišajo cene voznine za blago 10. aprila t. l. za 20 odstotkov. V Milwaukee se bode čutilo to najbolj pri blagu za obleke, čevljih, klobukih in še pri mnogih drugih predmetih. Železniške družbe hočejo pač s tem napraviti to, kar delajo vsi veliki lopovi v tem letu "prosperiteto". Tudi oni hočejo po svoji moči povečati ropanje ljudstva, ki zasluži sedaj nekaj centov več.

Delavcem niso dali osemurnega dela, ki jim je bilo pripoznano od postavodaje v Washingtonu, toda shranili so z drugimi 200 miljonov dolarjev čistega dobička v pretečenem letu.

MNENJA IN DOPISI NAŠIH ČITATELJEV.

Pod tem napisom bode priobčevala Slovenija mnenja, kritike in dopise svojih čitateljev brezplačno. Vsak dopisnik je za svoj spis odgovoren sam. Spisi naj bodo kratki in jedrnati. Obrekovanja, prepiri, osebnosti ali dopisi razžaljive vsebine ali ki so pisani v nedostojnem jeziku, se ne priobčijo. Vsak dopisnik mora navesti svoje ime in naslov, ki se ne priobči, ako dopisnik to zahteva.

ZA DOPISE NI ODGOVORNO UREDNIŠTVO.

Milwaukee, Wis. 13. marca '17

V zadnjem poročilu glede Ljubenske veselice sem opazil dve bistveni napaki, storjeni od moje strani v naglici, katere prosim, da jih popravite v prihodnji številki Slovenije.

V "Sloveniji" navedeni znesek za pri vratih prodane vstopnice po $24.00 bi se pravilno moral glasiti $35.10.

Druga napaka je ta: Kopušar je izročil za prodane vstopnice $55.00, a ne samo $35.00.

Končne vsote so pravilne, kar se lahko vsakdo prepriča, ako se pri seštevanju vzamejo namesto napačnih zgorajšne vsote.

Blagovolite torej ta popravek priobčiti v prihodnji številki, da ne bo kakega nesporazumljenja ali neopravičenega sumničenja.

Ivan A. Kaker, tajnik.

—o—

Most padel na parnik.

V sredo ob 3:30 zjutraj, ko je plul parnik Pere Marquette štev. 3 pod Broadway mostom, namenjen v Ludington, Mich, so popustile zavore dvignjenega mostu,ki padel na prednji del parnika Kapitan in matrozi na krovu so se rešili smrti s skokom, ker so še pravočasno opazili, da pada most. Trije matrozi pa so bili pokopani pod zdrobljeni materijal ter so jih komaj dobili po dolgem delovanju na prosto. K sreči pa niso zadobili nevarnih poškodb. Povzročena škoda na parniku se ceni na dva tisoč dolarjev ter bo vzelo dva tedna, da se parnik zopet popravi.

—o—

Kitajska proti Nemčiji.

Odkar so Zdruene države postrile zveze med Nemčijo, je vladalo napeto razmerje tudi med Kitajsko in Nemčijo, ki je imelo ta konec, da je sedaj Kitajska pretrgala diplomatične zveze z Nemčijo ter poslala nemškega poslanika domu in zaplenila internirane nemške trgovske parnike, okoli šest, ki so se nahajali v pristanišču Shanghai. Domneva se, da bo to imelo slabe posledice po vojni, ker bodo Nemci izgubili svoj trg na Kitajskem, kamor se je izvažalo mnogo nemškega blaga v mirnem času.

Nadalje se poroča, da je Kitajska napravila zvezo z Japonsko in je na njeno inicijativo postrila razmere z Nemčijo.

Bernstorff dospel v Berlin.

Berlin — Iz Washingtona domu poslani nemški poslanik Bernstorff je dospel v Berolin v torek zvečer. V Copenhagenu ga je čakal poseben vlak, da je prepeljal njega in konzule z velikim pompom v Berolin, kjer se je sešel s svojimi prijatelji iz Amerike, ki so že morali preje odpotovati iz Amerike kot B. Dernburg in C. Boy-Ed, prejšnji ataše v Washingtonu.

Iznajditelj zrakoplovov grof Zeppelin je umrl v Nemčiji. Njegova iznajdba bi zamogla prinesti človeštvu koristi, mesto tega pa služi sedaj za ubijanje. Angleži ga menda ne bodo imeli v predobrem spominu, ker njegova iznajdba hodi strašit večkrat v London.

—o—

Razvoj Fordove tovarne.

Leta 1903 je bila organizirana Ford Motor Co. Kakor povsod je bil tudi tukaj začetek skromen. Avtomobilska industrija je bila še le v razvoju; vendar pa je družba že to prvo leto svojega obstanka izgotovila 1708 avtomobilov. Od tega leta naprej pa je družba neprestano napredovala in sicer čudovito hitro. Naslednje številke nam kažejo, kako se je družba razvijala od leta do leta.

Leta 1905 je izdelala in razpečala 1695 avtomobilov, potem leta1906 1599; 1907 8423; 1908 6398. Leta 1909 pa se je pričel velikanski naraščaj ter se dosedaj nadaljeval. Leta 1909 se je izgotovilo že 10,607 avtomobilov in leta 1910 18,664, leta 1911 34,528, leta 1912 78,440,leta 1913 168,220, leta 1914 248,307, leta 1915 308,213 in leta 1916 533,921 Torej zadnje leto je prekoračilo številko pol miljona. Za tekoče leto bodo izdelali gotovo 700,000 avtomobilov. Kot kaže vse, pa ne bodo to število zadostovalo.

Da si zamore človek predstavljati, kolike množine posameznih komadov se porabi pri tej industriji so dane natančne številke iz leta 1916.

Za 533,921 avtomobilov se porabi: Dva tovorna vozova na mesec vžigalnih klincev (spark plugs). Jekla za obod (body) celih 255,000 ton. Žime za sedeže 12, 267,450 funtov. Za strehe pri avtomobilih 57,722,500 kvadratnih čevljev guminatega blaga. Koles in gumi obročev 2,669,605 in ravno toliko svetilk. Za osi 4,435,200 čevljev jekla posebno za to izdelanega. Cevi za izpuhtenje dima: 2,085,600 čevljev. Šip 2,875,000 kvadratnih čevljev. Medenine 10,000,000 funtov samo v radiatorjih. Bakrenih cevi za te radiatorje 60,000,000 čevljev.

To je samo mali del od vsega, kar se je potrebovalo, kar pa zadostuje, da si zamoremo predstaviti ogromne množine drugega materiala. Pripomniti je še potreba, da je vsake tri ure zapustil vlak s 50 tovornimi vozovi Fordovo tovarno in da se je rabilo 56,218 tovornih vozov skozi vse leto, da so odvažali in dovažali to množino blaga.

Ford je "napravil", to je, njegovi delavci so mu naredili zadnje leto $60,000,000 čistega dobička. Posebe pa še deset miljonov dolarjev, katere deli z delavci vsako leto.

Vseh oseb, katere so prodajale Fordove avtomobile zadnje leto je bilo sto tisoč. Torej, ako bi vsi ti živeli v enem mestu, bi se isto moralo povečati za pol miljona, ker bi vsi živeli od tega zaslužka.

To je torej podoba moderne industrije. Taka velikanska podjetja bodo naraščala vedno hitreje. V nekaj letih ne bode več prostora za male industrije. Kapitalizem ne podjarmi samo delavca, ampak tudi male industrije in podjarmi vse ter raste v neizmerno ter se prične na zadnje daviti sam na svoji ogromni moči. Ako se ozremo danes na nemški in angleški kapitalizem, najdemo tamkaj žive dokaze.

—o—

Cesar Jožef II.

O tem vladarju, ki je bil baje jako priljubljen, se pripoveduje na stotine raznih zgodb. Tako je na primer enkrat bil na potu na Francosko s svojim spremstvom. Malo pred mestom, ki je bilo določeno za prenočevanje, je pustil spremstvo za seboj in jezdil naprej. V mestu se je podal naravnost v gostilno, ki je bila določena zanj za prenočišče. Tam se je podal takoj v sobo ter se pričel čistiti in potem briti. Krčmar ne vedoč, kdo je, pride ter ga vpraša: "Gospod, ali ste mogoče vi od spremstva cesarja Jožefa, katere ga danes pričakujemo?" Cesar mu hitro odgovori: "O, da, jaz sem njegov prijatelj in ga večkrat brijem."

Ko je potoval dalje, je prišel v neki vasi v gostilno, kjer so ravno mislili nesti h krstu otroka. Imeli pa še niso botra. Cesar se takoj ponudi za to, kar so z veseljem sprejeli. Po končani ceremoniji jih je župnik popisoval. Ko pride vrsta na Jožefa, ga vpraša za ime; ta mu odgovori: "Jožef". — "Vaše drugo ime?— "Drugi", odvrne cesar nekoliko začudenemu župniku.Ta ga vpraša dalje: "Vaš poklic je?" — "Nemški cesar." Pri tem odgovoru so vsi ostrmeli.

—o—

V otroškem vrtcu.

Učiteljica (ki je pravkar podučila otroke, da ptiči grizejo, čeprav nimajo zob): "Torej povejte mi, kedo še grize, akoprav nima zob?"

Mali Bob: "Moja stara mati!"

* * *

V Chicagu je žena nekega pastorja podala časnikom izjavo, da lahko živi vsaka družina obstoječa iz treh oseb s sedemnajstimi centi na dan. Njen mož pa je med tem časom po fari kolektal. Škoda, da ne igrajo sedaj cirkusa.

ROJAKOM IZ OBČINE REČICA IN KOKARJE!

Znano vam je vsem, da vlada v stari domovini že sedaj veliko pomanjkanje, več jo pa še bode po vojni. V to svrho pobirajo razne naselbine prispevke zarevne v stari domovini in se prirejajo veselice in pikniki v Ameriki. Mi pa kar spimo; zakaj bi pa tudi mi ne napravili kaj sličnega. Ali smo res zadnji tukaj v Ameriki? Ako smo sinovi slovenske matere potrudimo se tudi mi po svoji moči in zmožnosti, da bomo tudi mi, kar bo mogoče pomagali našim siromakom in sirotam. Združimo se ter pričnimo kako akcijo za siromake iz občine **REČICA in KOKARJE!** Vse v Milwaukee in West Allisu živeče rojake iz teh dveh občin pozivljam tem potom, naj prihite na naš prvi shod ki se bo vršil v**NEDELJO 18. MARCA 1917 točno ob 9. URI ZJUTRAJ.** Ako kdo rad v nedeljo spi, pa naj gre v soboto 2 uri preje spat. Na tem shodu se bo sklepalo, kako bi se dalo najbolj pomagati bednim rojakom. Vsak do naj prinese svoje mnenje seboj. Izvolili bodemo za to potreben odbor.

Pozdravljam vse rojake iz rečiške in kokarske občine in se jim že vnaprej zahvaljujem za obilno udeležbo.

John Turk
424—53 Ave, West Allis.

Leo Zakrajsek
JAVNI NOTAR
387-1st Ave
izvršuje vsa v notarijat spadajoča opravila. — Daje vsa pojasnila glede državljanskih papirjev. — Tudi v slučaju, da rabite tolmača, se obrnite do njega.
Telefon Hanover 3738-X

FRANK FRANCIČ
zastopnik za
prvovrstno
dobro
poceni
ŽGANJE
in vsakovrstne likerje.
ZAPOMNITE SI
da ste pri njem postreženi boljše in bolj točno kot kje drugje; obenem pa podpirate svojega rojaka.

SLOVENCI in HRVATI!
Vabim Vas, da me obiščete v mojih prostorih na
173 SO. WATER ST.
Pri meni boste najboljše posteženi s svežim PABST pivom, domačim vinom in izvrstnim žganjem.
Imam tudi sobe po nizki ceni
Na svidenje!
MIKE HUDAJ

NAJ CENEJE Zanesljivejše HITREJE POŠILJA
Denar v staro domovino
LOUIS BEWITZ
5226 National-av West Allis
Obenem priporočam rojakom svojo popolnoma na novo urejeno gostilno, kjer lačne napojim in žejne nasitim.

VIL. J. GRONEWALD
Licencirani pogrebnik
in maziljenik
Brezplačna poraba privatne kapele.
Cene nizke.
347 REED ST. med National Ave. in Walker St. MILAUKEE.
Telefon Hanover 4497

Nabavite si to GRAFONOLO. Cena $15.00 — do $200.00. Odplačilo $1.00 na teden in več. V zalogi imamo vse slovenske PLOŠČE.

Winter Piano Co.
375 Grove Street

Ali veste, kje dobite dobro naravno domače vino?, kakor tudi dobro BLATZ pivo in vse druge dobre tekočine za želodec?
Zglasite se pri
FRANK BREGANT
283 Reed Street
GOSTILNA IN PRENOČIŠČA
Tukaj boste vedno dobro postreženi

$1400 gotovine
kupi stanovanjsko poslopje s 6 sobami na 323 Walker St. Fundament iz opeke, lepa lega. Velika kupna priložnost!

$20 za cevelj na frontu
kupi prazno loto na 29th ave Cesta je že napravljena. Velikost 30X120.

Za zamenjati flat
za kotež ali prazno loto v 14 vardu ali South Milwaukee.

5% denar za posoditi
na prvo vknjižbo na posestva na južni strani.

MARTIN MIKKELSON
351 — 1st Ave
Telefon Hanover 2248

JOE SUSHA
402 N. 8th Street
Sheboygan, Wis.
Dobro domače vino, sveže Gutsch in Schreier pivo. Pri meni dobite vse, kar vam želodec poželi.

Jugoslov. Zveza Podporna "Sloga"

VSTANOVLJENA L. 1914 INKORPORIRANA L. 1915

Sedež: Milwaukee, Wis.

UPRAVNI ODBOR:

Preds.: JOHN KRAINC, 408 Park st, Milwaukee, Wis
Podp.: LEOP. ZORKO, 827 Indiana-av, Sheboygan, Wis
Tajnik: JOHN OCVIRK, 440 S. Pierce-st, Milwaukee.
Blag.: MATH STIGLITZ, 415 Florida st. Milw., Wis.
Zap.: FR. MATITZ, 212 Greenbush st., Milwaukee, Wis

NADZORNI ODBOR:

I. Nadz.: IGN. KUŠLJAN, 229-1 Ave., Milwaukee, Wis.
II. nadz.: ANT. TOMINŠEK, 5323 Nat'l-av, W. Allis,
III. nadz.: JOE BENDA 471—53 Ave, W. Allis, Wis.

POROTNI ODBOR:

Preds.: ALOIS GOLOB, 114 Franklin Port Washingt.
JOHN STAMPFEL, Grafton, Wis
JOHN LENKO, 309 First-av, Milwaukee, Wis.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SEM, 298 — 4th Ave, Milwaukee, Wis.
MARTIN ROP, 308 Second Ave, Milwaukee, Wis.
JOHN WOHLGEMUTH, 822 Kinnickinnic-av, Milw.
Vrhovni zdravnik: Dr. P. Langland, Nat'l & Grove st
Glavne seje se vrše vsako tretjo sredo meseca v Iliria ob 8. uri zvečer.

Uradno glasilo: SLOVENIJA.

IZ NASELBIN

MILWAUKEE IN OKOLICA

Preminila je zadnji teden v bolnišnici 18 letna soproga rojaka J. Cimermančič, 477 Virginia St. Poročila sta se še le lansko leto meseca julija. Prepeljana je bila v Pennsylvanijo.

Ana Burnguist na 5 St. je bila kaznovana z $50 na sodišču, ker je peljala nedostojno hišo in G. Adams iz East Water St je bila kaznovana radi enakega prestopka s $25.00

Zdravstveni komisar Ruhland bo predložil v kratkem mestnemu svetu predlogo, tikajočo se stanovanj za one, ki oddajejo sobe v najem in za prenočišča. Po tej predlogi bi moral vsakdo imeti licenco, kdor bi imel več kot štiri osebe na stanovanju.

V tej predlogi je določeno, da mora imeti vsaka oseba 400 kubičnih čevljev zraka. Za eno osebo bi torej morala biti soba 6 čevljev široka, 8 čevljev dolga in 8 čevljev visoka; za dve osebi pa 10 čevljev široka, 10 dolga in za tri osebe 10 čevljev široka in 15 dolga in seveda 8 čevljev visoka ali torazmerno. Za licenco bi bilo za plačati za 4 do 8 oseb $5.00 na leto in za 9. oseb in več $10 na leto. Ako bo ta predloga sprejeta bo stopila odredba v veljavo 1. januarja 1918.

V hiši 734 — 16 St. so našli v kleti truplo novorojenčka, ki je že bilo močno razpadlo. Policija preizkuje. Hiša je bila zarentana 5. marca od G. Blommer. Ko je ta snažil klet, je našel deteta v starem sodu za žeblje.

Čisti dobiček Allis Chalmers družbe za januar znaša $300,000, kar bi bilo $3,600,000 na leto po odštetju skladov v razne rezerve. Dobički za dva meseca znašajo $19.50 na delnico na navadne delnice.

Štorklja se je oglasila ter prinesla obitelji Fr. Kralj, 435 Virginia St. zdravega sinčka in ji napravila mnogo veselja.

Ko se je razpočila velika peč pri Northern Glass družbi na Chase in George St v nedeljo, se je razlilo 30 ton stekla po tleh, ki je povzročilo na več prostorih ogenj. Cenjena škoda znaša deset tisoč dolarjev.

Mrs. Lucy Wise, stara 32 let na 1194 Greenfield ave se je zastrupila z bikloridom živega srebra. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Josef Kunert, 691 Greenbush St, gostilničar, je bil obdolžen, da se je pri njem igralo za denar. Obsojen je bil na $25 in stroške. Z njim vred je bilo arestanih 24 oseb, ko je policija vdrla v salun. Redar Szymanski v civilni obleki je igral ž njimi poker ter je pozneje poklical policijo. Na sodišču se je izkazalo, da je igralo poker le 9 oseb, ki so morali plačati vsak po $5 kazni.

Deček, star okoli tri tedne, je bil najden na stopnicah šole sester Notre Dame, Harmon in 4 St. Starišev ne morejo najti. V torek pa je prinesla neka žena, ki je dala svojo ime kot M. Kastell iz Reed St svojega otroka k Mrs. L. M. Wheeler, 588 National-av, češ naj pazi na njega čez dan, ker ona dela, pa se ni več povrnila po njega.

Požar je nastal v sredo zjutraj v poslopju 386 Broadway ter povzročil za okoli $25,000 škode. Istočasno je nastal požar pri J. A. Bayliss, mesarija, in Rowan in Brown, sosedna gostilna na Blue Mound-rd ter uničil obe poslopji popolnoma. Primanjkovalo je gasilnih priprav, ker je požarna bramba bila zaposlena tudi na Broadway. Ko je bilo v nevarnosti stanovanje Josefa Trudell, ki živi blizu Baylissove trgovine, je žena vzbudila svojih devet otrok izmed katerih je najmlajši star komaj deset dni ter potem iskala zavetje pri Bodenhagen, ji je močan veter, ki je razsajal, odnesel skoraj vso obleko.

Ko je Mrs. H. Lischke znažila svojemu možu suknjo, je padlo iz žepa pismo, katerega mu je pisala "Sophie" ter ga končala z besedami "mnogo ljubezni in poljubov", je nastal v hiši hud družinski prepir, pri čem jo je mož udaril. Na sodišču se je zaljubljeni mož zavezal, da se bo poboljšal ter je bil postavljen pod nadzorstvo.

Max Wozniak, mesar na 907 Kinnickinnic Ave se je zapeljal s svojim avtomobilom v nedeljo zvečer v reko pri Lincoln ave mostu, kateri je bil odprt, da spusti skozi čoln požarne brambe. V avtomobilu je bil sam ter se je srečno rešil iz mrzle vode.

Iz 8. nadstropja pri novem Athletic club poslopju je padel 24. letni Henry Meyer pondeljek popoldne na Broadway in Mason St ter obležal na mestu mrtev. Bil je preddelavec. Ko se je prigodila nesreča, so ostali delavci za ta dan prenehali z delom.

—o—Z—

SHEBOYGAN

Lester Murphy je padel v Sheboygan reko ob 3. uri zjutraj iz pomola blizu strojarne Eastern Wisconsin Electric družbe. Njegovi klici na pomoč so privabili P. Abrahama, ki ga je izvlekel iz vode.

V skladišču Knocke Wood so hoteli lesni delavci zastavkati; zahtevali so zvišanje plače z o-14
zirom na rastočo draginjo. Družba jim je dovolila 25 centov na dan zvišanja, da je preprečila stavko.

Umrl je Joseph Pelikan, star 73 let, rodom iz Avstrije. V Ameriko je prišel pre 33 leti naravnost v Sheboygan. Zaposlen je bil pri Northern Furniture Co.

Mrs. Hugo Lampe, 924 Huron Ave je hotela skočiti v jezero iz samomorilnega namena o polnoči. Da ni tega izvršila je preprečil Wm. Kincaid, obrežni stražnik. Kot vzrok je navedla, da je zgubila zadnjo zimo vsled škrlatice tri otroke, da je imela mnogo sitnosti s svojim možem ter da so njeni dohodki prenizki, da bi zamogla dostojno živeti, vsled česar se je odločila storiti konec vsemu temu.

Poslanska zbornica je sprejela predlogo, da se vstanovi v Sheboyganu distriktno sodišče. Predloga gre sedaj v senat.

Vstanovila se bo tukaj podružnica Aluminum Goods Co. Manitowoc, Wis. v najkrajšem času. Zaposlenih bo 200 delavcev.

Redar John Dressen se je podal z redarjem Rothe v gostilno Grube na 8 in Michigan St. 3. marca ob pol štirih zjutraj. Tja je prišel tudi policijski šef Dehne Rothe se je odstranil takoj, Dressen pa se je pogovarjal naprej z svojim svakom. Ko ga je policijski šef opozoril, da je njegovo mesto na ulici, mu je ta začel oporekati in ko mu je slednjič rekel, da šef govori kot norec, ako zahteva kaj takega od njega, je šef zahteval od njega, da ostrani zvezdo, česar pa ni hotel storiti. Za kazen je bil suspendiran za 14 dni od službe, kar je potrdila požarna in policijska komisija.

—o—

PORT WASHINGTON

Ko je nastal v soboto zvečer požar v tovarni Wisconsin Chair Co., je bil požar pogašen s pomočjo automatične gasilne priprave. Automatična gasilna pripravа je izbrizgala 8 miljonov galon vode. Vsled tega se ni mogel razširiti požar na druge oddelke. Povzročena škoda znaša $12,000, ki je krita z zavarovalnino.

—o—

RACINE

Umrl je tukaj premožen Norvežan Teodor Johnson, znan pod imenom Bulldog ter je zapustil čez $100,000 premoženja. Semkaj je prišel pred 43 leti. Norveški konzulat išče sedaj njegove sorodnike. Johnson je začel svojo kariero kot čevljarski krpar, potem je bil trgovec s čevlji in nazadnje trgovec z zemljišči.

—o—

Strahote na francoskem bojnem polju.

Časniški poročevalec W. Ph. Simms, kateri se nahaja na francoski fronti je poslal poročilo, ki opisuje strahote vojne v živih barvah. Potem, ko so se Nemci umaknili pred par tedni na dolgi fronti ob reki Ancre, mu je bilo dovoljeno, da se je sam prepričal na lastne oči; kar piše o tem je strahovito. — On piše: "Glavni vzrok, da so se Nemci umaknili pred Angleži ob reki Ancre je bil ker so vojaki postajali eden za drugim blazni. Njihovo stališče je bilo hujše kot pekel. Smrt, blaznost, besnost, gnjiloba, miljardi mrčesja, blato, gnjila trupla, vse to je tvorilo ta pekel na zemlji. Blato, po nekaterih krajih skoraj brez dna, po drugih krajih pa je segalo vojakom do kolen in do pasu, pod neprestanim obstreljevanjem iz angleških topov, mučeni od groznega smradu gnjiločih trupel konj in ljudi, pri slabi hrani, prezebli in izmučeni, obdani od napol blaznih tovarišev, to so bili nemški zakopi, to so bile razmere, ki so pričele lomiti tudi železno nemško disciplino. Šel sem sem in tja ob zakopih med neštevilnimi luknjami, ki so jih napravile krogljе topov ter sem videl, da je bilo vse ena smrdeča luža. Voda je bila rudeča kot kri ali od zemlje ali od kaj drugega, nevem. Ko sem taval okrog, sem stopal na neštevilna trupla mrtvih nemških vojakov. Vsa trupla so bila gnjila in so razširjala strašen smrad. Po nekaterih krajih so le žali mrtvi visoko nakupičeni; na pol gnjili, drugi same bele kosti, pokrite s kosi uniforme. Iz močvirja in blata so eden pri drugem molеli človeški udje; tam roke, tukaj noge, in tam zopet glave; na mnogih krajih polovico trupla.

Taki prizori so bili milje in milje na dolgo in široko. Nemški ujetniki so pripovedovali grozote s podrobnostmi. Po mnogih strelnih jarkih so se vojaki utapljali v vodi in blatu. Okolica, na milje široko, je strašna pustinja; ne drevesa, ne biljke ni videti; poljane smrti, blaznosti in obupa je ta svet; pekel ustvarjen od človeške roke. To je zemlja, katero so zapustili Nemci. Nemški vjetniki so tudi pripovedovali, da so bile zveze z raznimi zakopi uničene, tako, da ni bilo mogoče vojakom v njih, poslati pomoči in ne živeža. Vojaki v tem obupnem stanju so bili vjeti od Angležev.

Dva napada od strani Angležev sta pustila cele kupe mrtvih Nemcev med temi zakopi. To je bilo v novembru in sedaj jih pokapajo Angleži.

V takem položaju je živela nemška armada. To vse je bilo prestrašno za človeške živce in pripovedovanje jetnikov, da postajejo nemški vojaki blazni in drugi za vse grozote brezčutni, so resnične pod temi razmerami ter popolnoma verjetne.

Vse to pa nas uči, da je pisanje nemškega časopisja, da je nemška pozicija na tej fronti ne premagljiva, neresnično in da so tudi z njihovo novo pozicijo zgodi isto, kot se je s prvo.

NA PRODAJ

dobroidoča grocerija z veliko zalogo po nizki ceni na 602 Prairie St. Telefon Grand 2769 pri Mrs. H. Warner.

..Potrebuje se do $1000.00

POZOR ROJAKI!

Čistim, barvam in likam vse vrste klobuke, moške in ženske, slamnike in filc in panama po nizkih cenah po najnovejši modi ter tudi naredim nove žametne klobuke po starokrajsko od $4.50 do $6.00. ——— Pridite na 367 National Ave,

Telef. Hanover 1486-L — Tam boste dobro postreženi pri

Paul Detic

DOBRO IZUČEN STAROKRAJSKI KLOBUČAR.

NAJBOLJŠE DOMAČE VINO!

Vedno dobro SCHLITZ pivo, žganje, kakor tudi cigarete in šmodke najboljše kakovosti.

Se priporočam slavnemu občinstvu za obilen poset

ANTON SEM

298 — 4th Avenue, vogal South Pierce Street.

Telefon Hanover 3715 L

SLOVENSKA IZKUŠENA

BABICA

IN

BOLNIŠKA POSTREŽNICA

TEREZIJA M. KRAPSHE.

313—3rd AVE TELEFON HANOVER 1605

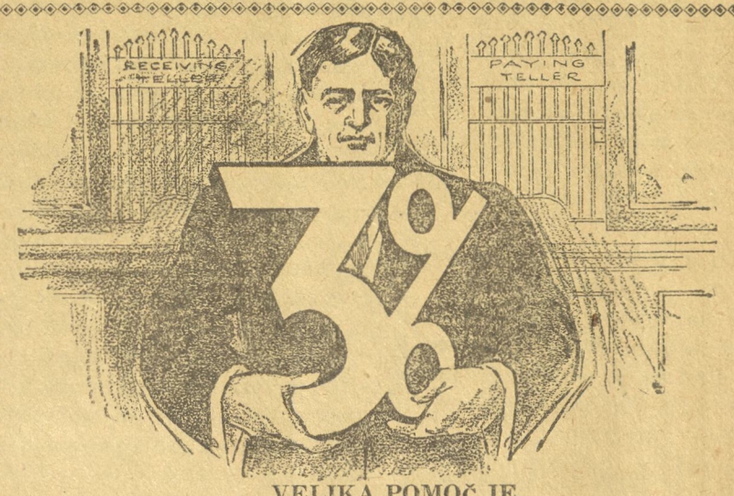

VELIKA POMOČ JE.

Vedno zaslužna moč Vaših prihrankov, ako jih pustite v našem hranilnem oddelku, kar je velika pomoč pri prirastku Vaših prihrankov.

Trije odtotki obresti ne počivajo nikoli—gredo vedno naprej—noči, praznike in nedelje, dneve in noči, leto za letom. Začnete lahko z enim dolarjem. Damo Vam krasno domačo hranilno pušico, ako jo želite.

GERMAN AMERICAN BANK

GLAVNI URAD

REED ST. & NATIONAL AVE

Mitchel St. podružnica — 3rd Ave & Mitchel St.

Bay View podružnica — Kinnickinnic & Lincoln Aves

ROJAKI!

Kadar potrebujete novo obleko ali kadar imate staro za čistiti, likati i. t. d., oglasite se pri

SLOVENSKEM KROJAČU

I. KRAINC

408 PARK STREET

On Vam napravi najboljše delo za nizko ceno ter v kratkem času.

ANDREW JONAS

Pogrebnik

393 GROVE St.

Telefon Hanover 40

Krasen pogreb za $65.00

IGNAC KUŠLJAN

229 FIRST AVE

Pošilja denar v staro domovino točno, poceni in zanesljivo po nizki ceni potom ekspresa ali po brezžičnem brzojavu

JOHN STRMŠEK

GOSTILNA

510 - 2nd Ave (vogal Greenfield)

Sveže BLATZ pivo
Dobro domače vino.
Izvrstna p o s t rezba
Uljudne se priporočam Slovencem in Hrvatom, da me obiščejo v mojih prostorih, kjer sem Vam vedno na razpolago

Ako hočete kaditi dobro okusno cigaro, prižgite

638

in zadovoljni bodete

CARL STEINC, izdelovalec

1492 — 26th Street.

GEO. A. SLATTERY

Pogrebnik

6418 Greenfield Ave, W. Allis

Telefon West Allis 246-X

ZGUBIL SE JE

v soboto velik rujav pes s črnimi lisami, ki sliši na ime Leo. Kdor ga najde, dobi lepo nagrado. Nosi lajsens štev. 10216. Vrne se naj na 401 Grove St., John Magister.

NA PRODAJ

Motorcycle 5 K. M. močan. Mehanizem v prav dobrem stanju se proda zelo poceni kakor tudi FONOGRAF, $50 Victrola za samo $15.00. Vprašajte

J. ARNIČ, 289 Grove St.

SNAŽNA IN SVETLA SOBA se odda v najem po nizki ceni v središču slovenske naselbine. Vprašajte na 408 Park Street.

CVETLICE IN ŠOPKI

za vse prilike

Poroke, godovanja in pogrebe se napravijo v najkrajšem času in dostavijo na dom v katerikoli del mesta, kakor tudi na West Allis in Cudahy.

F. Hesse

392 Grove St.,

MILWAUKEE, WIS.

AHRENS and VAHL

Obuvala za vso družino

355 GROVE STREET

INDEPENDENT PACKING HOUSE MARKET

UNIJSKA MESNICA

414 National Ave

zraven 5 in 10c trgovine

Govedina za juho	11c	Suha slanina	16c
Govedina za peči (Potroast)	12½c	Boljša šunka	22c
Sirloinsteak	14c	Prasetina	18c
Govedina za zrezke (chopmeat)	13½	**Klobase:** Frankfurtarce, poljske, Lebersausage, Balogna, želodec, Headcheese, vse po	13½c
Teletina za einmoht	12½c	Olje, steklenica	28c
Telečja prsa	12½c	Najboljša kava, žgana	20,25
Teletina za peči	15c	Surovo masla (buter)	40c
Telečjo stegno	16c	Umetno maslo (Butterine)	20, 24, 26, 27c
Porkloin	17½c	Domače kranjske klobase	24
Porkshoulder	17½c	Krvave klobase	9c
Svinjska suha rebra	17c	Sveža jajca	29c
Ledice 10c Jetra. 7c			
Srca	12c		
Vampi	10c		

FERKO BROS.

Prvi slovenski Pool Hall
247 GROVE STREET
zraven A. Bevec-a
Cenjenim rojakom naznanjava, da sva otvorila v soboto 10. marca igralnico, kjer se zamorete razvedriti od trudapolnega dela za par centov.
Točiva vsakovrstne "mehke" pijače ter imamva na razpolago vse vrste cigaret, cigar, sladčič itd.
Se priporočava občinstvu v obilen obisk.
J. HRIBAR & KAPITAN

KATERA HIŠA JE NAJSTAREJŠA???
To je gostilna VIKTOR KASTELICH.
812 North 8th Street, Sheboygan, Wisconsin.
Tukaj dobite sveže Gutsch in Shreier pivo, izvrstno domače vino, dobre smodke itd. — Svoji k Svojim!
V. Kastelich & H. Svetlin.

IZ SPOMINOV UBEGLEGA NEMŠKEGA VOJAKA.

(Nadaljevanje)

Daljava med bežečimi Francozi in nami je postajala vedno večja in vojaki vedno bolj razpoloženi. Pričeli smo se šaliti. Nekateri so peli; pozabili so na mrtve, ki so pokrivali tla kraj nas; veselili smo se, da še živimo. V teh par dneh smo se navadili že tako na vse grozote, da smo mirno korakali preko neštevilnih mrtvih trupel ter se nam ni niti zdelo vredno izogibati se jih. V teh kratkih tednih vojne smo popolnoma posuroveli. Kako pa naj bode še pozneje, ako še traja vse to nekaj mesecev? sem se izpraševal.

* * *

Zastrupljeni vodnjaki ali zlobno hujskanje.

Tedaj naenkrat se je moralo končati filozofiranje; prišlo je povelje, da se vstavimo. Naznanili so nam, da dobimo iz poljske kuhinje naš obed.

Bili smo gladni tako da nam je juha iz konzerv prav dobro dišala. Mnogi so se vsedli kar na okrog ležeče mrtve konje ter jedli z veseljem, kakor da bi bili doma pri materi. Tudi mrtvi vojaki nas niso motili, ki so ležali okoli nas. Mučila nas je le žeja po zavžiti jedi, ki je postajala vedno hujša.

Kmalu smo odkorakali naprej. Opoldansko solnce je pripekalo silno. Cestni prah je ležal na naši obleki za prst na debelo ter žgal našo kožo. Med nami ni bilo več pravega dobrega razpoloženja in žeja je postajala od minute do minute neznosnejša in mi smo začeli pešati. Mnogi izmed nas so popadali ter niso mogli več naprej. Tedaj je bil prisiljen poveljnik, da nam je dal zopet dovoljenje za počitek, drugače bi omagali vsi popolnoma. Tako smo ostali vzadaj za drugimi ter nismo bili več prvi, ki so podili Francoze. Na vse zadnje smo vendar zagledali pred seboj neko vas. Upanje, da dobimo vendar enkrat vode, nas je poživelo, zato smo pričeli korakati zopet živahnejše. Begunci in prazni vozovi za municijo so nas pričeli srečevati. Med drugimi vozovi je bil tudi en kmečki, na katerem je sedelo več vjetnikov civilistov. Tudi en katoliški duhovnik je bil med njimi, ki je imel kot vsi drugi roke zvezane na hrbtu. Na naše vprašanje, kaj je ta zakrivil, smo izvedeli, da je nahujskal kmete, da so zastrupili vodo v vodnjakih.

Kmalu smo dospeli do vasi in smo se veselili že od daleč, ko smo zagledali vodnjak. Upali smo da se bomo sedaj napili mrzle vode in pogasili strašno žejo, ki nas je mučila. Toda bili smo razočarani. Pred vodnjakom je stal vojak, kateri nas je odgnal s tem, da nam je rekel, da je voda zastrupljena. Razočarani in nad vse razburjeni so vojaki škripali z zobmi. Hiteli smo naprej do drugega vodnjaka, toda povsod smo našli enako. Povsod straža z nasajenim bajonetom. Zastrupljena voda! Odšli smo omahujoč od žeje in na pol blazni naprej. Sredi vasi pa je stal zopet vodnjak, iz katerega je tekla kristalno čista voda v veliko korito. Pet vojakov je stalo tu na straži, da ne bi nikdo pil zastrupljene vode. Jaz sem z mojimi tovariši ravno mislil korakati mimo vodnjaka, ko se zadnje vrste kot blazne vrzejo na straže. Te so bile potisnjene na stran in vojaki so pili kakor brez uma. Vsi smo pili, tudi jaz, toda nikdo ni zbolel ali celo umrl. Omenjeni duhoven pa je moral umreti in z njim mnogo uglednih vaščanov. Naši poveljniki so "vedeli", da je voda po vsej vasi zastrupljena ter so nam pripovedovali, da nas je samo "srečen" naključek rešil gotove smrti.

Nas je zvesto čuval naš Bog, todna pobožni Belgijci pa se niso zamogli veseliti njegovega varstva. Oni so morali umreti... V vseh vaseh in trgih, skozi katere smo korakali naslednje dni, so nas svarili pred vodo. To je imelo naravno posledico, da so pričeli vojaki čutiti do prebivalstva divje sovraštvo, ki je bilo krivično, ki pa je, kar se lahko razume tudi nas sovražilo na vso moč. To je zopet povzročilo, da so se pričela prikazovati huda nagnenja, ki so nekaterim vojakom že prirojena. V vsaki armadi je mnogo vojakov, ki so surove barbarske narave. Izmed miljonov prebivalcev Nemčije in Francoske pač niso vsi posamezniki kulturni ljudje. Vojaška dolžnost teh držav sili vse v službo armade brez razlike na značaj; človek ali nečlovek. Jaz sem britko občutil mnogokrat, kako po krivici so nas imenovali vse za barbare, ker so se med nami nahajali nekateri surovi značaji. Bilo je pač naravno, da so se v armadi Francozov, Angležev in Nemcev nahajali taki, ki so spadali pred vsem v ječo. Da smo vojaki sami skrbeli, da smo kaznovali take suroveže, ako smo jih zasačili pri kaki lopovščini, naj priča naslednji dogodek:

Ko smo prišli na večer v neko vas vzhodno od mesta Bertrix, smo zopet našli "zastrupljeno" vodo. V sredi vasi smo se vstavili. Videlo se je skozi okno v hišo, pred katero sem ravno stal. Videl sem v stanovanju mater, ki je imela zbrane svoje revne otročiče krog sebe ter jih objemala, kot bi se bala, da jih ji bo kdo odvedel. Akoravno smo bili vsi zelo razkačeni radi "zastrupljene" vode, vendar bi ji pa bil vsak do izmed nas iz srca rad pomagal, tej ubogi revni materi. Vsled tega se nas je odločilo več, da zberemo skupaj in si pritrgamo nekaj živeža in ga nesemo revni družini ter jo obenem potolažimo. Toda v tem trenutku je priletel od zgoraj debel kamen; prebil okno in ranil v sobi deteta, malo deklico na roki. Vsi smo se razljutili ter se glasno zgražali nad tako surovostjo; toda med tem je že dvajset rok pograbilo suroveža, ki je bil rezervist naše stotnije ter so ga pretepli, da se je onesvestil. Ako bi ne bil prišel častnik in drugi vojaki, gotovo bi ga bili ubili na licu mesta. Aretirali so ga in pozneje bi bil moral priti pred vojno sodišče, toda doletela ga je preje usoda. V bitki pri reki Maas je utonil nekaj dni kasneje po tem dogodku.

Mnogo vojakov je pripovedovalo, da se je sam utopil, ker mu ni bilo več živeti pri njegovi stotniji. Vsi so ga sovražili od onega dne ter so ga kar javno prezirali in zaničevali. — V tej vasi smo bili nastanjeni v baraki. Z nekaj tovariši sem odšel po vasi, da si kupim kaj za jesti. V neki kmečki hiši smo dobili svinjine, kruha in vina, toda ne za denar. Vsako plačilo so odklonili ter nam rekli, da nas imajo za svoje goste, samo nič žalega jim naj ne storimo. Kakor tukaj smo našli povsod. Povsod so se nas bali; ljudje so trepetali, kakor hitro so zagledali nemškega vojaka.

Štirje od naše stotnije smo sklenili tesno prijateljstvo. Obljubili smo si, da hočemo eden drugega podpirati ter si pomagati medsebojno v vseh slučajih. Tako smo potem skupaj obiskali stanovanja ter delili revnim preplašenim prebivalcem tolažbo in mnogokrat tudi kruh.

Po večini smo našli povsod dobre prijazne ljudi, ki so postali takoj zaupljivi, ako so videli, da smo tudi mi prijazni. Ko pa smo napisali na vežna vrata s kredo: "Prosimo, postopajte dobro, tu stanujejo dobri ljudje", tedaj ni njihova hvaležnost poznala mej.

V tem času, ko smo prodirali po Belgiji se je pripetilo marsikaj in na stotine Belgijcev je bilo ustreljenih in obešenih zaradi raznih prestopkov proti naši armadi, katerih po večini niti storili niso. Vendar pa moram pripomniti, da je temu bilo mnogo krivo to, ker se nismo razumeli v jeziku in so se prigodile mnogokrat zmote. Največ pa je k temu pripomoglo dejstvo, da so častniki vedno hujskali vojake kot na primer z zastrupljenjem vode.

Po noči smo zopet odkorakali, potem ko so nas pridjali med tem časom došli bateriji 21 centimetrskega topništva. Tem smo služili kot varuhi in straže ter obenem kot pomoč pri postavljanju možnarjev v strelne pozicije. Ogromna cev teh topov se je vozila posebej brez podstavka (Lafette). Za vsako cev je bil poseben voz, katerega je vleklo šest konjev. Ti konji, ki se rabijo samo za težko topništvo so najboljši v nemški armadi. Vendar pa mnogokrat niso zadostovali konji, tako, da je moralo po sedemdeset do osemdeset mož vleči z vrvmi, katere so imeli vedno seboj, pripravljene nalašč v to svrho. To se je dogajalo posebno takrat, ko smo šli s topovi iz ceste na polje. Tedaj smo na kolesa pritrdili še druga kolesa, ki so bila pol metra široka.

Ti vojaški topovi so takozvani navpičnostrelni; to je, po daljavi cilja gre krogla več tisoč metrov visoko v zrak in pride skoraj navpično na zemljo. Radi tega ni bil sovražnik varen, akoravno so ga ločili griči ali gozdovi, za katere so se skrivali. Francozi, nepripravljeni na vojno, niso imeli takrat še nobenih težkih topov, ki bi se dali premikati iz enega kraja v drugega; zato jim je bilo nemogoče vstavljati se našemu težkemu topništvu. Naši topničarji so bili zaradi tega zelo ponosni in so napisali na cevi topov: "Tukaj se še sprejemajo napovedi za vojno".

Mi smo bili prav zadovoljni pri topničarjih. Bili smo še zelo čvrsti, ko smo se vstavili proti jutru, akoravno smo korakali že od 2. ure popoldne. Na prostoru, kjer smo se vstavili, je ležal zdrobljen naš poljski top in poleg njega dva naša mrtva vojaka. Pri streljanju je počila granata v cevi, raznesla top in ubila dva moža. Več drugih pa je ležalo težko ranjenih v lazaretu. Naš početek smo porabili v to, da smo pokopali mrtva vojaka. Na grob smo jima postavili njihovi čeladi ter napisali na desko: "Tukaj počivata dva nemška topničarja."

Kmalu potem smo nadaljevali svojo pot ter smo dospeli po nedolgem času v mesto Betrix. Nekaj hiš je bilo v plamenih; zažgali so jih naši, ker so baje iz njih streljali Belgijci na naše vojake. Pred eno izmed teh hiš sta ležala dva zakonca s svojim 15 do 16 let starim sinom. Vsi so bili na pol sežgani in trupla so bila pokrita s slamo. V bližini smo opazili še tri druge civiliste mrtve na tleh. Korakali smo nekaj hiš naprej. Kar naenkrat je padlo več strelov in nekaj naših vojakov se je valjalo v krvi po tleh. Streli so bili oddani iz hiš. Samo za trenutek je nastala zmešnjava; hitro nato smo obstopili hišo, iz katere so prihajali streli. V hiše smo začeli metati skozi okna ročne granate. Naenkrat so bile vse sobe v plamenu. Razpok granat je bil tako močan, da so se porušile stene. V tem trenutku pa je planilo iz goreče hiše pet mož ter nas s povzdignjenimi rokami prosilo usmiljenja. Vojaki so jih pograbili ter odvedli do častnikov, kateri so se takoj združili v sodišče. Deset minut kasneje je ležalo na cesti pet močnih mož z zavezanimi očmi, njih trupla pa so bila preluknjana od krogelj.

Odločen je bil izmed nas vsak šesti vojak, da gre k oddelku, ki je imel nalogo ustreliti po enega izmed obsojenih civilistov. Med izbranimi sem bil žal tudi jaz. Obsojenec, ki smo ga morali ustreliti, je bil velik močan mož, star kakih štirdeset let. Ko so mu zavezali oči, se ni niti ganil ter tudi ni kazal nikakega strahu. Postavili smo ga ob zid v vrtu. Stotnik nam je zapovedal, da je naša dolžnost, da merimo dobro in naredimo hitri konec temu žalostnemu dejanju; potem smo se vstopili šest korakov pred obsojenega. Zapovedujoči narednik nas je opozoril, da moramo streljati skozi prsa. Vstopili smo se v dve vrsti. Na povelje smo morali dati v puško pet patron. Potem je zapovedal podčastnik: "Gotovo! Streljati!" Tedaj so vojaki v prvi vrsti pokleknili na tla in druga vrsta smo stopili tik za nje. Puške smo potisnili krčevito k licu in čakali povelja, tresoči se od razburjenja. Narednik nas je pustil čakati kake pol minute, predno nam je zaklical povelje: "Ogenj!"

Niti danes ne vem, ali je bil nesrečni mož takoj mrtev in koliko krogelj izmed šestih je zadelo. Ves dan sem nato taval okrog kakor pijan ter sem si vedno bridko očital, da sem bil za rabeljna. Še dolgo potem sem se bal govoriti s tovariši o tem žalostnem dogodku; čutil sem se krivega. Toda kaj zamore storiti voja kdrugega, kakor izvršiti povelje??....

(Dalje prihodnjič)

Pošiljam zopet DENAR v staro domovino
Sedaj sem uredil zvezo, da pošiljam denar v stari kraj potom BREZŽIČNEGA BRZOJAVA popolnoma zanesljivo.
Kdor želi poslati sedaj denar, bo to opravil pri meni najcenejše in najhitrejše.
JOZEF TRATNIK
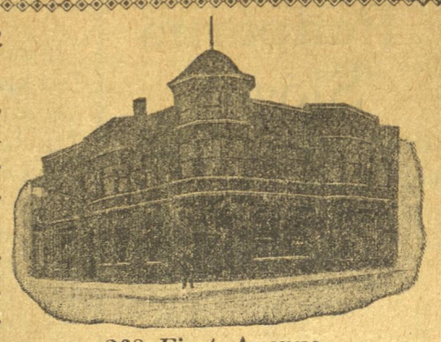
268 First Avenue

Ako hočete biti dobro postreženi v pralnici, obrnite se na
Royal Laundry
Vogal 12th Ave in Greenfield
TELEFON ORCHARD 1674
EDINA UNIJSKA PRALNICA V MESTU
Leo Krzycki, preds.
Walter Rybacki, tajnik in blag.

FLECK FURNITURE CO.
653—655 CLINTON STR. ZRAVEN MITCHEL STR.
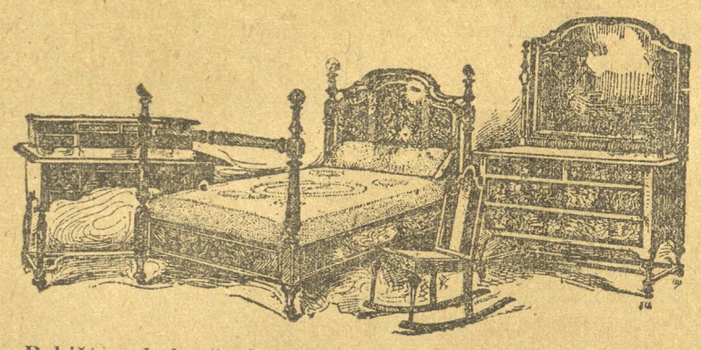
Pohištvo, kakoršnokoli rabite, Vam pokažemo v naši prodajalni, ter prodajemo po nižjih cenah, kot se Vam ponujajo v drugih trgovinah.
Vaš obisk nam je dobrodošel.
Odprto zvečer! Odprto zvečer!
Mitchel, Howell, Delaware in South Milwaukee kare postoje ravno pred našo trgovino.
FLECK FURNITURE Co.
653—655 CLINTON STR., BLI ZU MITCHEL STR.

Za prodati — pisalni stroji
PISALNI STROJI V NAJEM
4 mesece $5 (Nevidna pisava)
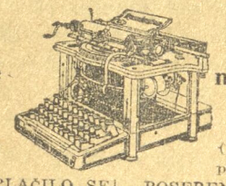
3 mesece $7 (Vidljiva pisava)
NAPLAČILO SE ZAHTEVA, KADAR SE KUPI. POSEBEN PRILOŽNOSTNI NAKUP
Za vse VRSTE PISALNIH STROJEV. Naravnost iz tovarne k vam. Agentov nimamo. Nobenih posredovalcev. V gotovini ali na obroke. Ako ne morete priti, pišite po cenik; preneočeni bodete, kako nizke cene imamo. Popravila in potrebščine za vse vrste pisalnih strojev
American Writing Machine Co.
PHONE MAINE 883 370 EAST WATER ST.

Zakaj bi ne pušili smodk slovenskega izdelka — unijsko delo
SLOVENSKI DOM
BALKAN
HINDENBURG
REGALITAS
DARBY DAYLE
ako boste ž njimi bolj zadovoljni kot z drugimi. Dober tobak, dober okus in fino dišeči duh je naše načelo!
TE SMODKE VAS ZADOVOLJIJO — Prepričajte se!
FRANK PERŠE, izdelovalec
278 Grove St. Tel. Han. 4688
Naš pooblaščeni zastopnik je rojak LOUIS SUBAN

SNAŽNA SOBA SE ODDA V NAJEM S POHIŠTVOM.
5212 SHERMAN STREET

Težko je razumeti sledeče:

Zakaj mečejo otroci kamenje na sadno drevje, ko sadje vendar samo pade na tla, kadar dozori?

Zakaj so možje tako neumni, da se sedaj v vojni pobijajo, ko je vendar gotovo, da bode vsakdo umrl.

Zakaj letajo moški za dekleti, ko same rade pridejo, ako se jih pusti v miru.

Kadar je voz v blatu, ve vsakdo za dobre nasvete.

JOHN CAMERNIK
Painters & Decorators
Slovenski slikar
624 NATIONAL AVE
DELO TRPEŽNO, ZA KATERO GARANTIRAM
Cena nizka
Vprašajte me za proračun
Telefon Hanover 1239

THE WEST ALLIS STATE BANK
WEST ALLISKA DRŽAVNA BANKA
Varna - Močna - Pomagalna
Pri nas nalaga veliko Slovencev svoje prihranke.
Mi želimo vse Slovence.
Časovne vloge.
Plačamo 3 od sto obresti.
WEST ALLIS, WIS.

Telefon Hanover 2410
Dr. EDWARD CASEY
Zobozdravnik
Odprto tudi zvečer od 7.—9.
204 Stumpf & Langhof Bldg
(Grove st. in National ave)

FOTOGRAFIJE!
Za ženitbene slike se obrnite na
L. HAGENDORF.
FOTOGRAF
Sedaj na
443 National Avenue
2 vrata zapadno od Kroegerja

Mrs. Mary Ocvirk
300 Grove Street.
Telefon Hanover 2692
SLOVENSKA BABICA
Se priporoča vsem Slovencem

Naznanilo in priporočilo!
Slovenem in Hrvatom na West Allisu naznanjam, da dobite pri meni premog, vsake vrste in drva po nizki ceni. Na razpolago sem vam vsaki čas.
Postrežba hitra.
EKSPRES
VALENTIN PETRIN
775 — 64th Ave
Telefon West Allis 546-R

E. MAXEINER
AVTOMOBILI NA POSOD
Najlepši zaprti avtomobi na South Side. Najeti ji zamorete za
ŽENITBE, POGREBE it
GLAVNI URAD
GEM GLEDIŠČE
381 Grove St. Tel. Han. 99
STANOVANJE
508—4th Ave. Tel. Han. 93

ZASTOPNIKI ZA SLOVENIJO
Za Milwaukee: August Collander Joe Ajdich, John Vodovnik in J. Wohlgemuth in John Sušnik.
Za West Allis: Frank Čandek in Frank Benda.
Za Port Washington: Frank Zakrajšek.
Za Sheboygan: Anton Zakrajšek r Heronim Svetlin.
Za Racine: Joe Strucelj.
Za Aurora, Minn.: F. C. Mar
Za Granville, Ill.: Math Zupanc
Za N. Chicago in Waukegan, Ill. Anton Turk.
Za Cecil, Pa.: Mike Hočevar.
Za Baltic, Mich.: Ivan Cotič.
Za New Alexandria, Pa.: Frank Repovsh.
Za Cleveland, Ohio: Math Kobal.
Za Export, Pa.: Andrew Bogatay.
Za Aurora, Ill: Martin Junkas.
Za Colo Springs, Colo.: Paul Stern
Za Panama, Ill.: Frank Goličnik.
Za Braddock, Pa.: Martin Hudale.
Za E. Palestine, O. Paul Taucher
Za Huntington, Ark. M. Powetz.
Za Sublet, Wyo. Jerry Gradišnik
Za Moon Run, Pa. A. Petrovčič

Kjer še nimamo zastopnikov, prosimo rojake, da se taisti prijavijo, ki imajo do tega veselje.